

غرق شدن دوباره تایتانیک روی صفحه تلویزیون

آوریل سال 2012 صدمین سال غرق شدن کشتی پرسر و صدای تایتانیک است و رسانه تلویزیون بین‌المللی قصد دارد با تولید چند مجموعه تلویزیونی به استقبال صدمین سال این رویداد تلخ تاریخی برود.

آوریل سال 2012 صدمین سال غرق شدن کشتی پرسر و صدای تایتانیک است و رسانه تلویزیون بین‌المللی قصد دارد با تولید چند مجموعه تلویزیونی به استقبال صدمین سال این رویداد تلخ تاریخی برود. مجموعه‌های تازه‌ای که در این رابطه تولید می‌شوند، محصولات اروپایی خواهند بود که قصد دارند نگاه تازه‌ای به این رویداد قدیمی بیندازند.

این مجموعه‌ها زمانی روی آنتن می‌روند که چند سال از نمایش موفقیت‌آمیز مالی و انتقادی نسخه سینمایی «تایتانیک« به کارگردانی جیمز کامرون می‌گذرد. در حقیقت، بحث تولید مجموعه‌های تلویزیونی درباره حادثه تایتانیک پس از اکران عمومی فیلم کامرون مطرح شد، ولی به دلایل مختلف هیچ یک از آنها در آن زمان وارد مرحله تولید نشدند.

حادثه تایتانیک 100 ساله شد

رسانه‌های گروهی انگلستان این روزها خبر از روی پا ایستادن دوباره کشتی تایتانیک می‌دهند. شرکت فیلمسازی آی‌تی‌دی که از شرکت‌های فعال در زمینه تولید محصولات تاریخی است، یک مجموعه 4 قسمتی به نام تایتانیک را جلوی دوربین می‌برد. این «تایتانیک« تازه با هزینه‌ای حدود 16 میلیون دلار (10 میلیون پوند) تهیه خواهد شد و هر قسمت آن، حدود یک ساعت خواهد بود. خط اصلی این مجموعه درباره غرق شدن تراژیک این کشتی بزرگ و عظیم‌الجثه است و به صورت یک محصول مشترک بین‌المللی تهیه خواهد شد. تا به حال 2 شبکه تلویزیونی ایرلندی و کانادایی برای تولید این مجموعه اعلام آمادگی کرده‌اند و قرار است که شبکه تلویزیونی اروپایی دیگر هم به این جمع بپیوندد. سایمن ون مدیر شرکت آی‌تی‌دی عقیده دارد مجموعه جدید «تایتانیک« اثری دیدنی و بدیع خواهد شد و تماشاگران زیادی را در سطح بین‌المللی جذب خود خواهد کرد.

در همین رابطه است که او می‌گوید: برای جذب وسیع‌تر تماشاگران بین‌المللی، به دنبال یک سری شرکای خوب کاری هستیم. ما حداقل به یک همکار سرمایه‌گذار دیگر نیاز داریم تا پروژه «تایتانیک« را وارد مرحله تولید کنیم. اگر همه چیز خوب پیش برود، کلید فیلمبرداری را ژانویه می‌زنیم. کارها باید به گونه‌ای پیش برود که فیلم آوریل 2012 روی آنتن برود، یعنی همزمان با صدمین سالگرد غرق شدن کشتی تایتانیک. پروژه‌های مثل «تایتانیک« یک پروژه معمولی و متداول تلویزیونی نیست و تولید آن نیاز به حمایت مادی و معنوی بازارهای بین‌المللی دارد. اگر ما بتوانیم یک شریک قوی در آمریکا یا اروپا پیدا کنیم، به قول معروف بازی را برده‌ایم و کارمان را با قدرت تمام جلو خواهیم برد. در حال حاضر مشغول مذاکره با چند طرف مختلف و متفاوت هستیم و فکر می‌کنم نتیجه نهایی این مذاکرات مهم تا ماه آینده مشخص شود.

سایمن این اظهارات را در شرایطی بیان می‌کند که هنوز عامل اصلی تولید مجموعه انتخاب و مشخص نشده‌اند و کارگردان و بازیگران آن تعیین نشده‌اند. رسانه‌های گروهی می‌نویسند برای مجموعه‌ای تاریخی و پرسر و صدا مثل «تایتانیک« خیلی مهم است که چه کارگردان و بازیگرانی داشته باشد. تهیه‌کنندگان مجموعه می‌گویند نام کارگردان و بازیگران اصلی مجموعه - که به دلیل نوع قصه، کاراکترهای زیادی در مجموعه وجود دارد که باید توسط بازیگران متعددی نقش‌های آنان بازی شود - را تا یک ماه دیگر به صورت رسمی اعلام خواهند کرد و این در حالی است که خود مجموعه قرار است حداکثر تا 3 ماه دیگر جلوی دوربین برود.

مسافران انگلیسی تایتانیک

فیلمنامه مجموعه تلویزیونی تایتانیک را جولین فلورز انگلیسی نوشته است. این فیلمنامه‌نویس که در رشته بازیگری هم فعال است، این فیلمنامه را با همکاری استافورد کلارک تهیه‌کننده کار کرده است. فلورز که از سال 1990 وارد فعالیت فیلمنامه‌نویسی در رشته تلویزیون شد و در سینما فیلمنامه‌های «پارک گوسفورد« و «وینتی فیر« را نوشته، درباره کار جدید خود می‌گوید: «تایتانیک بدون هیچ شک و تردیدی مشهورترین کشتی تاریخی بشریت است. به همین دلیل، نوشتن فیلمنامه‌ای درباره آن یکی از آرزوهای همیشگی‌ام بود. هدف سازندگان مجموعه، تولید یک درام تاثیرگذار است که بتواند در سالگرد غرق شدن این کشتی، بینندگان را مجذوب خود کند. ماجرای کشتی تایتانیک همیشه مورد توجه مردم سراسر جهان بوده است و این قصه، توانسته بسیاری را شیفته ماجراجویی‌های خود کند.«

فلورز فیلمنامه‌ای در ارتباط با موضوع غرق شدن کشتی تایتانیک نوشته که به گفته خودش شباهت زیادی به قصه فیلم پرفروش دهه نودی جیمز کامرون ندارد. در قصه فیلمنامه فلورز اهمیت ویژه‌ای به مسافران انگلیسی این کشتی داده شده است و قصه آنها در مقایسه با بقیه سرنشینان تایتانیک، از اهمیت بیشتری برخوردار است. این فیلمنامه‌نویس مقیم انگلستان که اصلیتی مصری دارد، روی این نکته پافشاری می‌کند که فیلمنامه او از منظر تازه‌ای ماجرای تایتانیک را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

کشتی تایتانیک سال 1912 با حدود 2 هزار مسافر به آب انداخته شد و سفر بی‌پایان پنج روزه خود را آغاز کرد. سازندگان کشتی با افتخار از آن به عنوان یک کشتی غرق نشدنی اسم می‌بردند. تایتانیک در طول سفر از شهر لندن به بندر نیویورک به یک کوه یخ شناور برخورد کرد و همین تصادف باعث شد تا بتدریج غرق شود. 1500 نفر از سرنشینان کشتی در سرمای شب کریسمس در آب‌های دریا

غرق شدند و خودکشتی هم به اعماق آب رفت. این فاجعه به عنوان مرگبارترین فاجعه طبیعی تاریخ نامگذاری شد. برخی از تاریخ‌شناسان در رابطه با غرق شدن کشتی، مساله خرابکاری عمدی را نیز مطرح می‌کنند. ولی باور عمومی بر این است که کشتی در اثر اصابت با کوه یخ، شکاف برداشته و غرق شده است. این قصه، اولین بار سال 1915 به صورت یک فیلم سینمایی صامت ساخته شد. 2 نسخه معروف کلاسیک سینمایی این قصه مربوط به سال‌های 1953 (با بازی رابرت واگنر و باربارا استانویک) و 1958 به نام شبی برای یادآوری به کارگردانی روی وارد بیکر است. در حالی که صنعت سینما و تلویزیون بسیاری از کشورهای جهان، بارها و بارها این قصه را به صورت فیلم‌های سینمایی و مجموعه‌های تلویزیونی در آورده‌اند، ولی فیلم سال 1997 جیمز کامرون معروف‌ترین اثری است که در این رابطه ساخته شده است. این فیلم با قصه تلخ و جلوه‌های ویژه دیدنی خود (بوئزه در صحنه‌های پایانی که کشتی کاملا غرق می‌شود) موفق به دریافت یازده جایزه اسکار شد و با فروشی 602 میلیون دلاری در آمریکای شمالی تا قبل از اکران عمومی «آواتار؛ لقب پر فروش‌ترین فیلم کل تاریخ سینما را به خود اختصاص داده بود.

همه تایتانیک‌های تلویزیون

صنعت تلویزیون هم در دهه‌های گذشته تعداد زیادی مجموعه تلویزیونی با مضمون غرق شدن کشتی تایتانیک تولید کرده است. معروف‌ترین این مجموعه، سال 1996 توسط رابرت لیبرمن کارگردانی شد. این «تایتانیک؛ مجموعه تلویزیونی که محصول مشترک کانادا و آمریکا بود، با طول زمانی 173 دقیقه یک مجموعه 4 قسمتی بود. در بین بازیگران متعدد این کار تلویزیونی، می‌توان به کترین زتاجونز، جورج سی اسکات و اوامری سنت 3 بازیگر کلاسیک سینما اشاره کرد.

مجموعه تلویزیونی انگلیسی سایمن ون در شرایطی در مرحله پیش تولید قرار دارد که صنعت تلویزیون ایتالیا هم در تدارک تولید مجموعه‌ای با همین مضمون است. شرکت ایتالیایی و آنجلیس که تهیه‌کننده این مجموعه است، حتی زودتر از سایمن ون خبر تولید مجموعه تایتانیک خود را اعلام کرد. این شرکت 2 ماه قبل خبر از تولید مجموعه‌ای به نام «تایتانیک؛ قصه‌ای ناگفته از این که همه چیز چگونه شروع شد؛ داد. این مجموعه تلویزیونی مثل کار سایمن ون یک سریال 13 قسمتی نخواهد بود و کل قصه‌اش را در 4 یا 5 قسمت (45 دقیقه‌ای تا یک ساعته) تعریف خواهد کرد. این مجموعه با هزینه‌ای 28 میلیون دلاری جلوی دوربین می‌رود و قرار است تعداد زیادی از بازیگران قدیمی و امروزی سینما و تلویزیون ایتالیا، نقش‌های اصلی و مهم آن را بازی کنند. شرکت فیلمسازی قدیمی دلورنتیس هم در تولید این مجموعه مشارکت دارد.

به گفته سازندگان این مجموعه، قصه آن نوعی پیش درآمد بر فیلم‌ها و مجموعه‌هایی خواهد بود که درباره تایتانیک ساخته شدند. به این ترتیب، در حالی که این فیلم‌ها و مجموعه‌ها قصه سفر بی‌پایان کشتی تایتانیک و غرق شدن آن را در معرض دید تماشاگران مشتاق خود قرار دادند، مجموعه ایتالیایی «تایتانیک؛ قصه خود را به زمانی قبل از سفر تایتانیک منتقل می‌کند. آدم‌هایی که با نیت‌ها و انگیزه‌های گوناگون خواستار سفر با تایتانیک بودند، در زندگی روزمره‌شان در قبل از سفر، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند. پایان مجموعه هم زمانی است که تایتانیک سفر شوم خود را آغاز می‌کند. به اعتقاد تهیه‌کنندگان مجموعه، ضرورتی ندارد که اتفاقات پس از شروع سفر به نمایش درآید، زیرا همه مردم با آخر و عاقبت این سفر کاملا آشنا هستند.

غرق شدن تایتانیک در ذهن

استودیوی قدیمی چینه چیتای شهر رم با دکورها و لباس‌های قدیمی خود، لوکیشن اصلی «تایتانیک؛ ایتالیایی است و به احتمال زیاد یکی از فیلمسازان سرشناس سینمای این کشور اروپایی، کارگردانی آن را انجام خواهد داد. تهیه‌کنندگان مجموعه این شایعه را - که در سطح وسیعی در رسانه‌های گروهی ایتالیا پخش شده - که «تایتانیک؛ آنها یک نسخه سینمایی هم خواهد داشت، قاطعانه رد کرده‌اند. آنها می‌گویند بحران شدید موجود صنعت سینمای ایتالیا و رکود فیلمسازی در این کشور، یکی از دلایل اصلی پخش این شایعه است. با این حال، آنها روی این نکته تاکید می‌کنند که مجموعه آنها با استانداردهای بالای محصولات سینمایی تهیه خواهد شد.

به این ترتیب، در شرایطی که در مجموعه سایمن ون بینندگان تلویزیونی یکبار دیگر شاهد از بین رفتن کشتی تایتانیک خواهند بود، در مجموعه ایتالیایی خبری از چنین اتفاقی نیست و بینندگان باید غرق شدن آن را در ذهن خود مجسم کنند. منتقدان تلویزیونی می‌گویند، جیمز کامرون در «تایتانیک؛ خود، نهایت کاری را که می‌توان در ارتباط با غرق کردن کشتی تایتانیک انجام داد به صورت عینی انجام داده و فیلمسازان دیگر، جایی برای بررسی و نمایش دوباره این حادثه ندارند. سایمن ون هم این تحلیل را قبول دارد و می‌گوید: «کامرون مساله غرق شدن کشتی تایتانیک را به بهترین شکلی روی پرده سینما به نمایش گذاشت و جایی برای بقیه فیلمسازان نگذاشت که بخواهند در این رابطه کاری انجام دهند. مجموعه ما هم قصد رقابت با سکانس‌های شگفت‌انگیز فصل آخر فیلم او را ندارد. ما می‌خواهیم قصه زندگی آدم‌هایی را که درگیر این کشتی و غرق شدن آن هستند، به نمایش بگذاریم. البته ما هم در پایان قصه مجموعه، تایتانیک را غرق کرده و به قعر آب‌های اقیانوس می‌فرستیم، اما غرق شدن این کشتی بهانه‌ای برای بررسی حالات و روحیات فردی و اجتماعی مردمانی است که در یک شرایط سخت و اجتناب‌ناپذیر تاریخی گیر افتاده‌اند و توانایی انجام هیچ کاری را نیز ندارند.«

مجموعه تلویزیونی سال 1996 «تایتانیک؛ به کارگردانی رابرت لیبرمن به دلیل حال و هوای تلویزیونی خود، تشکیل شده از سه قصه متفاوت بود که لحنی اپیزودی داشتند. این قصه متفاوت و مستقل به واسطه سفر با کشتی تایتانیک به یکدیگر ربط داده می‌شوند. احتمال زیادی وجود دارد که سایمن ون هم مجموعه خود را به همین شکل و با همین حال و هوا تولید کند. این تهیه‌کننده تلویزیونی که فعالیت حرفه‌ای خود را از سال 1995 شروع کرد، با دنیای تاریخ و کارهای پرخرج تاریخی بیگانه نیست.

آخرین کار تلویزیونی او «171؛ بن‌هور» (2010؛) نسخه دوباره‌سازی شده تلویزیونی قصه کلاسیک بن‌هور است، که نسخه سینمایی آن سال 1959 با بازی چارلتن هوستون ساخته شد. روایت جدید ون از این داستان قدیمی، یک مجموعه 4 قسمتی بود که مورد توجه منتقدان و بینندگان قرار گرفت. او در کنار تولید مجموعه‌های موفق 4 قسمتی، چند کار 13 قسمتی هم در کارنامه هنری خود دارد. تولیدات او در سال‌های اخیر، جزو کارهای موفق تلویزیونی در کشور انگلستان بوده‌اند. به همین دلیل، تحلیلگران تلویزیونی برای «171؛ تایتانیک»؛ او هم پیش‌بینی موفقیت بالایی می‌کنند.

«171؛ تایتانیک»؛‌های جدید تلویزیونی در شرایطی آماده پخش عمومی در صدمین سالگرد غرق شدن کشتی تایتانیک می‌شوند که رسانه‌های گروهی خبر از برپایی برنامه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی در ارتباط با این موضوع می‌دهند. به احتمال زیاد فیلم‌های سینمایی که در ارتباط با کشتی تایتانیک در صد سال اخیر ساخته شده‌اند، در این مدت از شبکه‌های مختلف تلویزیونی بین‌المللی پخش خواهند شد.

ورایتی / مترجم: کیکاووس زیاری